

hvad Regulativet fordrer, for at de kunne komme under Behandling.

Ordføreren: Ja, mine Bemærkninger sigtede ingenlunde til Formandens Foranstaltninger; jeg vilde blot retfærdiggjøre, at jeg ikke kunde indlade mig paa disse Forslag til Ændringsforslagene, hvilket kunde synes paa-faldende, naar jeg tillod mig Bemærkninger med Hensyn til de andre Ændringsforslag og yderligere Ændringsforslag, som ere fremkomne.

M. P. Bruun: Den ærede Ordfører har ved det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille, omtalt det Pligtarbejde, som deri omtales, som bestaaende af to forskjellige Slags, nemlig det Pligtarbejde, der efter Contracter præsteres paa visse bestemte Dage mod et vist bestemt Bederlag, og det Pligtarbejde, der skulde præsteres aldeles ubestemt til enhver Tid, naar Cieren maatte forlange det. Hvad det første Tilfælde angaaer, den første Klasse, som er omtalt, og som den ærede Ordfører indrømmede eksisterer, forekommer det mig, at det maa komme ind under Lovens 1ste §, og slet ikke vedrører det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille. Jeg mener, det falder sammen med det almindelige Pligtarbejde; thi ved det almindelige Pligtarbejde skal den Arbeidspligtige præstere Arbejdet uden Betaling paa visse bestemte Dage, ved det, som den ærede Ordfører nærmest har sigtet til, paa bestemte Dage mod bestemt Betaling. Der vil altsaa blive Spørgsmaal om, naar denne bestemte Betaling er lavere end den almindelige, at godtgjøre Differencen. Der forekommer mig saaledes vel at være en Forskjel i Grad, men ikke en Forskjel i Virkeligheden; det ene Arbejde er gratis, det andet for bestemt men lavere Betaling, og jeg mener altsaa, at dette Tilfælde egentlig slet ikke vedrører mit Amendement, men henhører under Lovens 1ste §.

Det andet Tilfælde derimod er det, at Pligtarbejdet præsteres, naar Arbejdseieren forlanger det, for bestemt Betaling til enhver Tid, hele Ugen igjennem, de 6 Dage i Ugen om det skal være. Den ærede Ordfører benægter, at saadanne Contracter eksistere, men jeg maa paa det Bestemteste modstige ham, thi jeg veed, at de eksistere, og det er disse Contractors Eksistens, der har foranlediget mig til

at stille Ændringsforslaget. Jeg troer, man vil indrømme, at der er en ganske særegen Beskaffenhed dermed, nemlig denne Dispositionsret, og det er den, der forekommer mig at ligge udenfor Loven. Det forekommer mig, at det er i den Grad forskjellig fra alle de andre Tilfælde, at det vist maa være tvivlsomt, om ikke Arbejdsherren ligefrem kan paa-staae, at det ikke hører ind derunder. Efter Lovens og Motivernes Indhold vil man overalt finde hentydet til, at der er Spørgsmaal om at erstatte et bestemt præsteret Arbejde mod bestemt Betaling, men dette er nu derimod aldeles ubestemt. Det er altsaa Hovedhensigten med mit Ændringsforslag at bringe disse Contracter ind under Loven paa en Maade, som jeg maa ansee for rigtig. Men selv om dette maatte være utvivlsomt, at saadanne Contracter komme ind under Loven og kunne gøres til Gjenstand for en Burdering, hvilket jeg ikke troer, vil man ved slet ikke at omtale det i Loven, bringe Taxationsmændene, synes det mig, i Forlegenhed. Man vil, at de skulle taxere noget, som vist Storstedelen vil erkjende ikke kan være Gjenstand for Taxation, og de, som maatte ansee det som Gjenstand for Taxation, ville blive nødte til at afgjøre det aldeles vilkaarligt, thi der er ingen Maalestok derfor. Derfor det ærede Udvalg havde stillet et Ændringsforslag, hvori disse to Momenter havde været fremhævede, først, at saadanne Contracter kom ind under Loven, dernæst, at den egentlige Dispositionsret ikke kunde blive Gjenstand for Burdering, skulde jeg ikke have stillet noget Ændringsforslag, thi da vilde den Hensigt, som jeg havde derved, i det Væsentlige være slettet Fyldest, hvorhos tillige den Betragtning frembyder sig, at det Tilfælde, der kan fremkomme, i Virkeligheden vil vise sig saa vanskeligt, at det af sig selv vilde falde bort; det nemlig, at den Betaling, som i Contracten er betinget for præsteret Arbejde, er lavere end den, som Afsløsnings-Commissionen maatte komme til i Almindelighed, eller forsaavidt der havde været bestemte Dage. Det maatte maaskee være mig tilladt at oplyse Sagen ved at anføre de Tilfælde, som jeg troer ville kunne forekomme. Det Almindelige, troer jeg, ved saadanne Con-